

HET BELANG VAN ECOLOGISCH BERMBEHEER

Arnout
Zwaenepoel

Webinar ecologisch bermbeheer 27-03-2023

GEHEUGENOPFRISSING

- BERMESLUIT 1984
- IN WERKING 1 JAN 1985
- MAAIDATA 15 JUNI EN 15 SEPTEMBER
- AFWIJKINGEN MOGELIJK MITS MOTIVATIE EN GOEDKEURING ANB

WERK AAN DE BERM: 1998

- LIEVER SPREIDING MAAIDATA NA INVENTARISATIE
- VOORAL FLORISTISCH GERICHT
- AANBEVELINGEN BESTE MACHINES: LIEVER MESSEN DAN KLEPELS

PRAKTIJK ANNO 2023

- MEESTE GEMEENTEN MAAIEN SLECHTS EEN PERCENTAGE VAN DE BERMEN ECOLOGISCH
- KLEPELMAAIEN EN ONMIDDELIJK OPZUIGEN MAAISEL IS MEEST FREQUENT
- 15 JUNI - 15 SEPTEMBER IS TAMELIJK CONSEQUENT GEHANTEERD: WEINIG VARIATIE
- STERKE INTERACTIE MET LANDBOUWERS EN POLDERBESTUREN: MAAIEN VAAK 30% BERMEN TUSSEN 15 JUNI EN 15 SEPTEMBER
- RESULTAAT: GEEN BLOEMEN MEER TUSSEN 15 JUNI EN NAJAAR

KLIMAATSWIJZIGING

- MAAIEXPERIMENTEN 1986-1988: MARGRIETEN BLOEIDEN VANAF 1-15 JUNI
- ANNO 2021: MARGRIETEN BLOEIEN VANAF 1 MEI!
- HEEL VEEL ANDERE SOORTEN: IDEM

NOOD AAN BIJSTURING?

- OOK MEER REKENING HOUDEN MET FAUNA: BIJEN, VLINDERS, ...
- GEWIJZIGD KLIMAAT: VROEGERE EN LATERE MAAIDATA
- VARIATIE IN MAAIDATA
- VARIATIE IN MAAIEN VOLGENS BREEDTE BERM
- VARIATIE IN MAAIEN VOLGENS LENGTE BERM

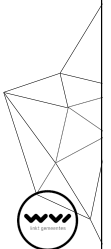
PRAKTIJKVB: MONITORING BERMEN BRUGGE EN KNOKKE 20 JAAR NA WEGBERMBEHEERPLAN: steekproef fauna

Totaal aantal diersoorten	122		
Dagvlinders	23	Slakken	6
Vliegen en muggen	18	Libellen	5
Bijen	16	Sprinkhanen	4
Nachtvlinders	12	Spinnen	4
Wantsen	10	Vogels	4
Kevers	9	Amfibieën	2
Wespen	9		

BIJEN IN WEGBERMEN BRUGGE EN KNOKKE (steekproef)

Aardhommel	Bombus terrestris	Resedamasker bij	Hylaeus signatus
Akkerhommel	Bombus pascuorum	Roetbij species	Panurgus species
Groefbij species	Lasioglossum species	Schorzijdebij	Colletes halophilus
Grote wolbij	Anthidium manicatum	Steenhommel	Bombus lapidarius
Heggenrank-zandbij	Andrea florea	Tronkenbij	Heriades truncorum
Honingbij	Apis mellifera	Tuinbladsnijder	Megachile centuncularis
Klimopzijdebij	Colletes hederiae	Weidehommel	Bombus pratorum
Meidoornzandbij	Andrena carantonica	Wormkruidbij	Colletes daviesianus

Aantal diersoorten waargenomen op planten, wegbermmonitoring Brugge

Plant	Waargenomen dieren	Aantal verschillende waargenomen diersoorten
Koninginnekruid	Akkerhommel, Atalanta, Blinde bij, Distelvlinder, Kleine vos, Klein geaderd witje, Koevinkje, Landkaartje	10
Knoopkruid	Bruin zandoogje, Citroenvlinder, Distelvlinder, Groot koolwitje, Klein geaderd witje, Klein koolwitje, Oranje luzernevlinder, Oranje zandoogje, Weidehommel	9
Gewone berenklauw	Doodskopzweefvlieg, Franse veldwesp, Kegelbijvlieg, Landkaartje, Pyjamawants, Rozenbladwesp, Tenthredo marginella, Tenthredo omissa, Woeste sluipvlieg	9

Aantal diersoorten waargenomen op planten, wegbermmonitoring Brugge

Watermunt	Akkerhommel, Atalanta, Gehakelde aurelia, Hooibeestje, Kleine vos, Klein geaderd witje, Muntvlindertje, Zwartspriddikkopje	8
Heelbladjes	Bruin blauwtje, Icarusblauwtje, Kleine vos, Menuetzweefvlieg, Pendelzweefvlieg, Rode halsbandwants, Steenhommel, Tronkenbij	8
Zeeaster	Blinde bij, Citroenpendelvlief, Gamma-uil, Kleine bijvlieg, Schorzijdebij, Woeste sluipvlieg, Zevenstippelig lieveheersbeestje	7
Akkerdistel	Bruin zandoogje, Citroenpendelvlief, Dagpauwoog, Gehakelde aurelia, Kleine bijvlieg, Kleine vos, Steenhommel	7

Aantal diersoorten waargenomen op planten, wegbermmonitoring Brugge

Boerenwormkruid	Bruin blauwtje, Kleine vuurvlinder, Ruigtelieveheersbeestje, Tronkenbij, Wormkruidbij, Zevenstippelig lieveheersbeestje	6
Jakobskruiskruid	Blinde bij, Hooibeestje, Kleine vuurvlinder, Koevinkje, Oranje zandoogje, Zwartspriddikkopje	6
Dubbelkelk	Akkerhommel, Blinde bij, Distelvlinder, Klein koolwitje, Tronkenbij	5
Gewone engelwortel	Doodskopzweefvlieg, Franse veldwesp, Pyjamawants, Schorsvlieg, Tenthredo omissa	5
Luzerne	Groot koolwitje, Hooibeestje, Honingbij, Kleine vos, Oranje	5

Aantal diersoorten waargenomen op planten, wegbermmonitoring Brugge

Margriet	Fraaie schijnbok, Gewone krabspin, Groene appelwants, Groot langlijfje	4
Schermhavikskruid	Akkerhommel, Groot koolwitje, Klein koolwitje, Tuinbladsnijder	4
Wilde reseda	Franse veldwesp, Resedamaskerbij, Zijdebij species	3
Vogelwikke	Akkerhommel, Hooibeestje, Zwartspriddikkopje	3
Duizendblad	Fraaie schijnboktor, Hooibeestje	2
Gewoon biggenkruid	Akkerhommel, Steenhommel	2

Aantal diersoorten waargenomen op planten, wegbermonnitoring Brugge

Grote bevernel	Franse veldwesp, Pyjamawants	2
Grote kattenstaart	Blinde bij, Icarusblauwtje	2
Paardenbloem	Groefbij species, Tronkenbij	2
Pastinaak	Pyjamazweefvlieg, Vleesvlieg	2
Peen	Doodskopzweefvlieg, Pyjamawants	2
Rode klaver	Akkerhommel, Honingbij	2
Scherpe boterbloem	Gewone krabspin, Icarusblauwtje	2
Speerdistel	Citroenvlinder, Zwartsprietdikkopje	2

Aantal diersoorten waargenomen op planten, wegbermonnitoring Brugge

Vijfdelig kaasjeskruid	Akkerhommel, Dwerghuismoeder	2
Vlasbekje	Akkerhommel, Bruin blauwtje	2
Bezemkruid	Tuinbladsnijder	1
Dauwbraam	Bruin blauwtje	1
Echte guldenroede	Tronkenbij	1
Gewone reigersbek	Bruin blauwtje	1
Gewone rolklaver	Icarusblauwtje	1
Gewone smeerwortel	Akkerhommel	1
Klein streepzaad	Roetbij species	1
Look-zonder-look	Oranjetipje	1

Aantal diersoorten waargenomen op planten, wegbermonnitoring Brugge

Moerasandoorn	Akkerhommel	1
Pinksterbloem	Oranjetipje	1
Sint-Janskruid	Citroenpendelvlieg	1
Zachte ooievaarsbek	Bruin blauwtje	1

Aantal diersoorten waargenomen op planten, wegbermonnitoring Brugge

- Opgelet: dit is slechts een steekproef!
- 2 fietstochten voor dagvlinders, overige dieren augustus-september tijdens florabemonstering
- Belangrijke voorjaarssoorten zijn hier ondergewaardeerd: fluitenkruid, paardenbloem, paarse dovenetel, vergeten wikke, witte dovenetel, ...
- Belangrijk: zeer algemene plantensoorten scoren hoog in aantal ongewervelden

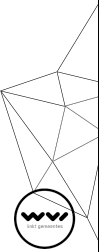
INZAAIEN WEGBERMEN?

- Opletten voor floraversaling: geen zeldzame of gekke dingen
- Ingezaaide mengsels akkerranden: attractief voor generalisten, niet voor bijzondere dieren; bovendien niet blijvend
- Algemene soorten zoals hierboven opgesomd: nuttig, liefst van lokale herkomst

BESLUITEN

- MAAIDATA VERVROEGEN IS BELANGRIJK: 1 MEI VOOR GOEDE WEGBERMEN BIJVOORBEELD
- OOK VERLATEN KAN RELEVANT ZIJN: OKTOBER IS TEGENWOORDIG NOG VOLOP BLOEIMAAND
- VEEL ONGEWERVELDEN ZIJN AFHANKELIJK VAN BLOEMEN: GOED VOOR FLORA IS GOED VOOR DEEL VAN DE FAUNA
- ANDERE ONGEWERVELDEN/ STRUCTUUR VEGETATIE IS BELANGRIJK: VERSCHILLENDE MAAIREGIME HANTEREN IN BERMBREEDTE EN BERMLENGTE!
- GEMEENTELIJK BEHEER IS VAAK OK, MAAR INTERACTIE MET LANDBOUW KAN GOEDE BEDOELINGEN TEGENWERKEN

BESLUITEN

- TOENEMENDE BIJENKENNIS ZAL ONGETWIJFELD NOG MEER SOORTEN AAN HET LICHT BRENGEN
- WEGBERMEN WORDEN NOG STEEDS BELANGRIJKER NAARMATE OMLIGGEND LANDSCHAP MINDER BIODIVERS WORDT
- FLORA WEGBERMEN HEEFT VRIJ GOED STANDGEHOUDEN NA 20 JAAR BERMBEHEER; FAUNA IS VRIJ ONGEKEND

DANK U VOOR DE AANDACHT!

